

In Crea-
tione rationis
voluntaria
subjectio
causit
quoniam
Sed quia
modus est
arbitrio
arbitrio, tripli
inductio
Causa DEO
ludicis nos
oposuit
causa ipsius
Subiectio
nisi annua di
gotias.
Eccles. 13.
d' Abrah.
e Rom. 6.
f. 1. Ep. 4.
g. 1. Cor. 1.
h. 1. Cor. 1.
i. 1. Cor. 1.
j. 1. Cor. 1.
k. 1. Cor. 1.
l. 1. Cor. 1.
m. 1. Cor. 1.
n. 1. Cor. 1.
o. 1. Cor. 1.
p. 1. Cor. 1.
q. 1. Cor. 1.
r. 1. Cor. 1.
s. 1. Cor. 1.
t. 1. Cor. 1.
u. 1. Cor. 1.
v. 1. Cor. 1.
w. 1. Cor. 1.
x. 1. Cor. 1.
y. 1. Cor. 1.
z. 1. Cor. 1.

*Ver. 3.) Nam & ipse DEUS meus , & salutaris meus
succitor meus: non movebor amplius.*

Repetit postrema verba & amplificat, veluti expro- sensus lost
brans adversariis, quod veritatem facit sequenti,
& exultans ac glorians, quod quoniam communis DEUS est,
Ius sit per singularem curam; pieque salvator, & de-
fensor, qui confidemus suscepimus in custodiam, quam
quamvis ad tempus delectare nonnunquam videatur. Quapropter
magna fletuosa alleverat hanc magnopere le com-
motum iti hostium impugnationibus, & si force nonnulla
huius naturae ac vacillare pro humana fragilitate contin-
gat, non dum exultarunt, & loca, vagando, mutatu-
rum, sed breviter cedentium. Hoc utrum inveniat per verum.
dicens, non ambigabo. Dei sui nomine creationem indi-
cens. Hugo dicit, salivationem per infusuram, auxilium
in vocabulo /inceptoriis/ ultimi verbis confirmationem
in gratia. Hilarius vult descripsi p[ro]ris & his hominem,
Qui tandem DEUM reperit, eumque etiam pro nobis
hominem. Autem ut apostolus non moueatur,

*Nam & ipsi Hieronymus, etiam si sic fecerit priore verbo. Quis locutus fuicionei Agellio non do, legite Lxx. Non apud **¶** sed quod ibi citat. Vnde tandem habet interdum utrumque, nec, ut ipse ait, veritatem ab illis **¶** ac, per se. Verba precedentes & dixerunt, quod ead etiam **¶** in Piatlerio Gallicano & Romano & apud Amb. sunt. Angustiaum, Cassidorm, etenim *ipso de Deo mens* apud Hilarius, etenim *ipsa Deus mens est.* Avidum est ab his verbis substantiam, ut & a Hieronymo in editione I. evenit, *et que Victoria* Malib. De calam.*

Hieronimus in Cantico. Tercio, quod est. Auctor.
Deuteronomius, Hieronymus, scimus meum. Melchis, petra
men, et Hebreo 7:17, si uiri, aut propugnare in regno. Sec.
et alibi veritatem per nosam Dom. ut ante diximus. Et max
placit ratio cur glori nisi quae debet de calamitate
quam Deum innatus, qui ipsi Deus est, h. et ab soluto
Dominus ista, quod non Ambrosius, quod amittit
miseritatem non amittat. Sed quod enim Dicitur
misericordiam dicit, sic in §. Psalmus, vidimus, quod
auctor libri de vibratione infinito, ut primi exagerat.
Salutem meam. Hieronymus, *Salutem meam*: sicut dicitur

*Sed eorum, qui sunt in ecclesiis, sacerdotum et reliquorum, quae sunt in eis, sicut Hieronymus, forentur mea: hi ecce a
pad Treverum, superius, clarus dicitur, elevatio
ubilimis, munimentum, quia est **TEMPUS MISERICORDIAE**, de
quo aliam, ut & de **ARDENTIA**. Pater Romanus,
Arnobius, Caiusdorus, habent, adiutor, Ambrosius,
defensor. Oltremque epipheta hoc omnia, quanti fieri de-
beat Deus. Tertium illud **ALLEGORIA**, deinde, q. o. quid
dam & evanescere vulnera & evanigavagrat.*

dam et evitare videris et evitare
Quia premeueris *solo*, quam premere que *ambo*.
Non morior amplius: Ita quoque Hierosolyma licet
dicat, *commoraberis*. Amplius porto iumentum et non ut
significat *deinceps*, *imperforatus*, *potitus*, *hunc*, *terris*, *admodum*, *magis*, &c. Eo modo quo in Psalmio 50. *am-
plius*, *lae mei*; ubi sicut et hic et in *Exodus* illi *הַר בָּרוֹךְ*
תְּבִרֵךְ

barbe, multiplex, hoc loco נָבָב, ad quod iup- Apellere, sed solvere¹, pace constituta .
pleno aliud posset exponi, non *tabas*, *vacillab-*
natur, *movereb* multo *laps*; aut nihil addendo, non
mutum, *Chaldaic*, non *movereb* in die erume magna,
five, tribulationis. Non *mutum* ultum, ut in paraphra-
si dixi, potest significare, non diu exultare, & erra-
re: præterea in genere non valde perturbari quovis per-
iculo, non dimoveri de fede, statu, firmitate con-
stantie: quasvis nominali quis concutatur, & moveat-
tur suavitate, perinde ut assolent tenelle plantæ,
lenitatem fulvorum, inquit in Homilia Batilis: utpote
non sine lenitu, pror. *uiru* צְבָבֶשׁ. *Septed.* in die ca-
dit justus, & refuges; *imp* autem corrident in malum.
Manus peccatoris non movere cum, ad quem per non ve-
nit superbus בָּד, sed subiectus est DEO. Sit stare in Domi-
no, ac Paulus & Sapiens d. *Locum tuum non dimiseris.*
&c., confid in Deo, & manu in locuto. Id non erit om-
nino perfecte, sed inquietum erit cor donec requiescat
in Deo: scilicet modicum passus patitur, & confirmabit solidam
firmitatem g. Si cupis cognoscere quo pacto haec tensa dicta, & ex-
sequentes aliquis religiosus quos vocant clausulares,
& congruunt, Hugonem adi, Ambrosium vero elegan-
ter differentem secundum tropologian, de firmitate con-
stantie honestæ vita. Ambrosius allegoricæ decla-
rat, Deum, postquam homo factus est, quando jux-
ta vaticinium Aggeli, *clem terramque movit*, qui
pius maverat diluvio, moverat in Sodoma & Gomor-
ra, que superne indignationis indicia erant, non
moveri amplius, quia elegit genus hominum magis fer-
vere quam perdere ad indignationem: qui venit ad
misericordiam, & ut redimeret nos suo sanguine, non
ut nostrum effundenter, ut lofferet pro nobis, & qua-
bonis negotiator mercem suam proprii corporis pal-
tione servaret.

vers. 4.) Quousque irruitis in hominem? interficit
universi vos, tamquam parieti inclinato, & macta
ria depulsa?

Hic infultat exprobraque hostibus vehementer, qui quum adeo potenter habeat adiutorium, nihil tamminus audiret in eum irrue, impetum facere, infiltri, conari, occidere, si plâne iustus est, causâque proximus, similis ad ruinam inclinato parieti, & maceriz conquastata ac poene disjecta. Vel, quod actinet ad ultimum membrum, ait, advertarios tuos, ut quidem placet Agellio, vios traude, quia quum tegere ac munire videntur, quod est parietis macerizque officium, ex praetextu ipsius ac luce opimere voluntur. Facilior & communior sensus prius, ut in vocabulariorum docebas declaratione. הַרְחָבָה

que unum, quam aperto Marte.
Convenit hæc oratio Ecclesiæ, & cuius perleccutio-
nem tentationem patiens, qui scilicet confirmet &
animet, ne sit finaliter multum ac deturabit. Sic
Antonius alioquin legimus Sanctos imbecillitatem
dæmonum ferociorum exprobrates & eosdem provoca-
entes. Basilius in homilia doceat, cum malignis dia-
boli ministris dimicante hunc sermonem, & accusare
quod hominem debilem impetrant. Tribuit eam quo-
que Christo Ambrosius, levanti oculos hinc in perle-
ctores, inde in negotiis spiritualibus, delere genus fe-
stinantes humanum, aut temerarium, iuxta illud :
Quid me queritis occidere (interfecte) huminem? &c.
Si ergo me queritis, finite hunc abire. Satis est vobis ha-
bere quem queritis, non quero confortem passionis,
qui ad fatum omnium adjuvare non posso; ignari estis
quia veni non ut inclinarem paritem & macerarem in-
fati causas, omnes, aut, universi; quia Graecia est
tares, non tares, quamvis ita videatur Appollini-
natus legis, ut dicam in expositione lequantum
verborum: nec, vos, in alio cau, quam in nominatio-
ne, in quo est *voces*, non *voces*. Idecirco exposicio una
Hugonis, Remigii, Ruffini, Richardi Pamphiliani,
Haimonis, Brunonis Carthusiani, Gloriosi ordini-
nar, non valer, ut qui nocere velint David, dicit
David quod non illi, sed fibimicropis nocant, ac in-
terficiant se ipsos: Quamvis autem Hebreum jam di-
ctum ante verbum futuri temporis forma, sumi possit
pro imperativo, & coram utrovius modo tum impera-
tivo, tum indicativo, tamen praestat cum omnibus
Augustino excepto accipere in Indicativo, propter
eriam contexctionem aliorum verborum magis simili-
men. Habet tamen & vim Imperativus modus ad ex-
primendam intimationem, quia, ut Augustinus exprim-

^a Pro. 15:15 Statuam justam & aqua pondera præcepit Deus a. Abo-A
ministrat apud dominum pondus & pondus, statu a dolo-
non est bona b. & pondus aqua voluntas domini c: cuius
ad 26.16.11. iusticia pondus, & statua fons d: & appendit calamites
e Job. 5:6. quas infert, in statu, lacrymataque dat in mensuris,
f v. 27.10. utpote ponderatur fitius n. g. verba prudentium statua
g. Pro. 16:11. ponderatur h. & sic faciunt statuam i. Denique rarus,
h. Eccl. 28:19. quem puxa la pientis constituta k. non pudicat a qualita-
tibus suis. Auctoritate ac reverendissimum testem-
l. tate eiusdem. q. Vnde etiam in statuam. ^b Cuius
m. quod proveniant incertæ, fallaces, fluxæ, vanæ sunt, nec
n. hominem i. vale pollut. Hoc et quod vult Paulus: u
o. diuites non sublimis sapient, ne sapient in incerto divita-
p. rum sed in Deo vivo. Syriacæ, ut non confidant diuitis, in
q. quibus nulla est fiducia. Siparum aurum meum at Job. 18:
r. robur meum (ex Job. LXX. ex c. in consiglio meum, qui
s. est ardens amo: Siparachus quæst fiduciam) & obverso
t. dixi, fiducia mea. Principes Gentium hoc faciunt nega-
v. tio. ^{Divinitatem in eis. In factum. Tunc. Ubi. 1. Tunc. Ubi. 2. 3. 4.}

Dec*em*b*re* 1207. *Item ferme propria propria merit*um* in intermissione, u*n*te*n* re qu*is*vis*ia*, qui*que* cad*en*t pen*et* trut*ia* vel*et* g*ra*s*ia*, aqu*ae* lance*ae*, equ*us* lance*ae*: pa*ci* quibus non*in* man*u* p*ar*er*et* dol*or**is*, & ut*el* i*n* pa*ci*encia*m*, non*tra*ng*ef*ic*ie*atur fl*am*mar*is* inter*scorpione* mel*is* & vir*gin*ia*m* (fig*na* sic*in* cel*o* di*sp*on*it* Alt*ro*lo*gi*) hoc*e*t*er* (event*u*rat*em* nim*ia* tam*in* i*nt*er*missione* & abs*ur*am*is*, quo*co*nd*am* nomin*em* x*ii* D*icit* vidimus Pl*at*mo*48*. y*o*, quod conf*id*as*in* i*nt*er*missione* & i*n* mult*itud*ine d*iv*isi*on*um*f*u*ar*um*g*lor*ia**m* & i*n* z*ii*, z*ii*, quod*qui* non*po*nit*de*us ad*ju*tor*em* f*u*am*ip*erv*it* i*n* mult*itud*ine d*iv*isi*on*um*f*u*ar*um*g*lor*ia**m*, & pr*ev*al*ue*re*ti* n*on* van*it*ate*f*u*ar*a*m*. Be*at*u*s* & vi*ni*us*q*ui*invent*er*et* f*u*am*ip*er*it**

Equitus imago, hanc tantumque tenens: iuxta dextram statuerat. Non de solis curat Deus exterius ponderibus ac mensuris, quibus multi non eugen nec uenatur omnino, ut in homine monet Basilius, & Hieron. in Ezechiele, in iuri quotidiana inquit posterior, in commerciis, & in omni cuncta uite nobis est obseruandum, test in omnibus custodienda iustitia, ut, & in verbis, & in opere & in cogitationibus omnia pondere & ratione faciamus. Vide Joannes, sedem iniqui nigromaculata manu: quia diabolus quoque habet examen equitatis, dumque fugit & iustitiam teneat, per similem

o. Hem. 5. ratione ista: hec et ejus discipuli hypocrite hereticis, & similes. Ue si qui fert nomen Augustini, hominum auctor in Apocalypsin, & Ticonius, nec non Primus, Beda, Joachimus, Thomas Aquinas, Catharinus, Gagenus, de nostris Ribera & Pervenius. Vocat ultimus *baslerum* non modo simulatum iustitiam, sed pervertit ea fraudulentam interpretationem Scripturam; accuratam diquistitionem **Nolite sperare in iniiquitate.**) Antroniis, *in iniiquitate Hieron.* nolite confidere in calamis. Significat **בְּזָבֵדִים, injuriis,** ut placet R. Kimhi, qua quis alium afficerit, fraudando eum mercede, credito, mutuo, deposito, aliave re, quam quia sit illius, ipse possit ad ut definire iniuste, denique occupationem ac detinu-
tem rei alieni, oppresioneum, tem intervertere seu fraude ac iniquis arbitrio partam. Quo pacto vexatio

de his quos voluntate dirigentes fibi: vanum professionem aut philosophice aut eloquentie, aut rationis naturalis, aut instinctus et sensus proprii. Vanum esse, opibus, dignitate & similibus naturae aut fortuna praeditum bonis, profecto malum; at de vanitate vanitas haec existimat de virtutibus, ad eam gratia quoque munificenter evanescere quod sit. *Et ex parte q. ipsa vanitate vanius, eccelegit non tantum evanescens, sed insipitatio r, præterea nominatur.*

Ipsi de vanitate in idem, 5. Prater dictis de his verbis, terendum, pronomen *d̄rōs*, non cohaere cum *r̄b̄s d̄m̄nd̄r̄s*: dicendum enim fuisse *d̄rōs*, & Symmachus, quem recte, conjunctis hoc modo ut nunc nos, *d̄rōs p̄x̄r̄t̄r̄s* ipsi *v̄anitatem finit̄*. Vanitatem istam de vana iactatione superibz Apollinaris intelligens ita explicat;

Ex opere operis vestrum hunc sic est & loquitur:
Ex animo concitati sunt jacobundis in unum cunctes.

Pote illud ipsi de vanitate in idipsum, significare etiam quod in vanitate ipsum de vanitate tendunt tunc in vita, tunc in felicem futuram vanissimum esse intellegendi. Pote Beda & alii. Sed ne dicitus nisi haec rem, quod initio dixi, versimilius: & iuxta hunc nexum verborum, tentum est usplendido (fuit) sunt de five, ut praepositio Graeca, in indicat, ex vanitate in idipsum, hoc est, fum vanissimi omnino, ad vanitatem referunt omnia, omnes ad unum vanitatem student, cuncti in vanum nihilam redigentur, quippe vani palates post vanitatem vani sunt /

versa putant divitias, non autem coelestes: vel qua incertitatem sunt iniquitatis: ita ut sit non item virtus divititiae datum, quam vocabulorum societatem Eucherius quoque obserbat, sicut Ambrosius, quod Ditem quasi divitiae vocent Gentiles inferni praesulem, arbitratumque mortis: vel quia non est aquitas in inequalitate, & unus abundet, aliis egeat: clivis autem, aliis erubet, nec pauperi deute quam opulent, vel quia hi quibus quoniam loquebatur CHRISTUS, iniuste partas forsan habebant divitias, & quoniam certos non essent de dominis carum, conturbabatur arque precepit ut pauperibus redderent, Lega de nostris Malachom, & Barradiis /, Basili, in homilia, in collecte ex iniquitate sperante divitias comparat cum egoce, qui in redundaria mortis bonam habituimus potius.

Verf. 11.) Nolite sperare in iniquitate , & rapinas no-
lite concupiscentie: dixit si affluant, nolite cor ap-
ponere.

Sensus loci. Q uos versu 9. præcepérat in Deo sperare, sive com-
militones, sive alios quoscunque, & in preceden-
te, non sperare in hominibus vanis, mendacibus, frau-
dulentis, monēt nunc me etiam curvel cōscipientes
quod tolent milites, in violence & rapina, aut in calum-
nia forent confiticentes criminationibus ad evertendū
bonis simpliciores, sed nec in diritis, quamvis affluen-
ter suspetant sine ullis malis artibus, ita ut nimis ad eas
afficiantur: quoq[ue] unquam tandem & undecim-

natis in manibus vestris, spicule vestra innatis; Id Atu flues, Alibi b' hoc extendi vult ad delicias. Non ideo
recte Hieronymus, *fringendis expeditis verbis, & ma-*
re partis, male dilatib; solent. Hebreus iunc: **אֵל** - **הַבְּלִי**, *angustis et hebbulis: ubi verbum affine est nominis*
hevel, aliquoties anteac ubi significat va-
niitatem. Quis eiyan dicere: nolite vanitati divitiarum
vaniarem addere, nempe in vanis illis confundendo,

Item sibi volunt Interpretates alii Graci, Aquila, i^{bi} p^o μαρκοντος, in violentia ne evanescit; Theodoto, i^{el} απράχητον παραδει, in rancore ne evanescit; Symmachus, i^{el} αρχαιων μηδεποτε ουλη, super rapinam ne fatis vapor. In paraphras Childae Bibliorum regionum ad Hebreos singularem קְרָבֵלְתִּי בְּתַבְּתַבְּתָהּ sed etiā cor, pro quo reddit. Interprete, a. c. Apponere cor, quid sit. R. In p. 45. Ad divinas cordis apof. posito in misericordia Apponere cor, quid sit. Eustathius.

¶ Et quod regit inter omnes, iustitiam eis p. Iohann. 17. 17. et
p. Eusebii. 2. 2. et S. Hieronimi. 2. 2. et Apoc. 2. 2. et
Ecclesiast. 8. 1. et 1. Reg. 1. 1. et 1. Cor. 1. 1. et
1. Petri. 1. 1. et 1. Petri. 2. 1. et 1. Petri. 3. 1. et
1. Petri. 4. 1. et 1. Petri. 5. 1. et 1. Petri. 5. 1.

Bunus ceperit, eam constringendo retineat, (per medium enim digitos elabetur) codem modo fluxu dividit, si retinere tenet, effluent. Tum etiam praeteneat locum. Idem Apostolus: monet ducit facile mergi in interium & perditionem. Salubre confutum, alii occipiunt.

parturientum, & concepcionis concipiuntur pars pecuniarum b. Concipiatur potest significare idem ac habere in aliud aliquid: sic enim Paulus negavit angustum, avarum, velut cuiusquam conceptio esse, vel in indicatore tollendum radicum cupiditatis, ne germinet rapina austerius periculosis: sed enim Paulus scripti longius absconde a rapina, ut neque concepcionem admissible. In Regis aquae Complimentibus Bibilis, & in rapinis nolis concepisse; quo item pacta alia Platera, & Catherolus. Augustinus, in rapinis ne concepiscatis. Attribuius, rapinam nolite, &c. Hilarius, in rapinis: licet in quibuscum ejusdem Codicibus, rapinas, abique prepositione. Propositio est Hebreacē (2) he, Graci
los corque artollerore, & in celo desigere, ne vacilles capite in hoc mari, & cornuas. Hac spiritu cenceri sanguinis, potestis, ut Gregorius docet: effici divitias in Deum & aequis, non manmone, levire x, quamvis hoc re ipsa non abhiciatur. Viri Philosopher noscam et, pecunia ad divitiam contemnit, etiam jurisconsulti tradiderunt, y, plerique sunt eod contemnit Philosophorum libri. Philosopher simul & Orator Latinus z pronuntiavit nihil effici tam angusti aium, tamque parvi, quam amate divitias: nihil honestius magnificenter quam pecuniam contemnit. Cur divitias improbi potius habeant quam probi, responder Problemate quodam Aristoteles a.

vers. 12.) Semel locutus est Deus, duo hac audiuntur, quia potestas DEI est.

Interprete in toto uter verbis, nolite, etiam non repondar Græci ut Hebrei tale verbum, sed simplex negatio quia quid vobatur, ante aliud verbum proposita. Augustinus, ut dixi, omisit, nolite.

Tribui hoc documentum propriè potest genitus, ut Caffodorus annotat, qui necessitate vietus futurum aliquid concipitur. At necessitas extrema cui confusa alter non posuit, res communes facit.

Efibi Domine misericordia: quia tu reddeas unicuique juxta operam sua.

Tandem post rejectam inanem in hominibus aliis rebus creatis fiduciam, reddit ut doceat, quemadmodum in Psalmi principio deinceps fecerat; in uno DEO manducandum solum est, nam nulla DEO vanity, manducacionum nullum, quod a firmo semel non terrena-

Divisa si affluunt, nolite cor appetere. (Augustinus omisit hoc etiam in loco, nolite, ne apponatis eorum; Ambrosius si affluant: Hieronymus, *divisa si affluerunt, ne appetatis eorum* apud Treverum, *finxerunt.* Alii, *substantia multipliciter*, aut quid tale. Elmodni, *leu affundi* verbum potum est ex Graco *peperit.* Sed per id significata est affluentia, abyanaria, copia, & quam Hebreum *בְּאַרְבָּה*, importat, similique germinationem, ita ut indicetur hoc loco provenientes sponte, affatim, latè, opes. Alii redditum est idem verbum per *multipliciter*, & *ger-*

minare. Tertullianus hunc producens locum, sic re-
cit, « si res relinquent, ne ad secesserit sor: quasi splendidae
ac splendore diffundentes divitias intellexerit. Quod
si particularis, sicut, sumas ut est idem arque, quam in luxu
denotari potest, quem fluxit sine, peranteque, nec in
partium tractatione efficiuntur.

dem nonquam consilante statu divisit, non esse ad eas
cor apponendum. Ambrosius: Vide, ait, quia fluunt: non
videsqua præterfluunt: Fluunt iunt que miraris: quo-
modo venient, sicut transire & recedunt: dicas iuper-
nus non requirere. Iuber Basilius in Homilia, quum ad-
miratione hanc lups: esse vocem, & animadverte: quod
quod divisit: s. flebiles tortore precipido ocyis per-
secuturunt, & a iis alio modo murant dominos, sicut ex-
pato rure loco fluvios accedit subito, vox recedit: ma-
gis posibile: est ut aquam non minime comprehendat: con-
tineas, quam ut divitas durabiles ter conserves. Apollina-
rius syndactylus: facio: sic.

iterum, ne fomei &c; scimus non esse perfidore e., significat non opus pluribus ieiibus, unumque sufficere: & non habere fomes & quis que das, e. non habere quae sapient. Sun. & alia exempla. Verum retenta versione

multa; *femel*, ad litteram significat certe, immobili. A omnia uia verbo suo CHRISTO servivisse ac unico decreto constituta esse. Ambrosius simile quid habet, quoniam dicit, quod ideo *femel locutus est*, & plura auditur sicut *duo nempre pluribus accipit* quia non per literas & syllabas est locutus, sed per signata, *Duo pro visiones, divisiones gratiarum, spiritum singulorum, femel in lege, ierum in Evangelio*; & in hoc ac in libro, ut ut audiatur etiam illa quae ante auditu non erat ab aliis quibus locutus fuerat per Prophetas, quoniam non nomen p, auditu sive aucte, quam Christus p. Mart. 4. aperuit ut cognoscens mysteria, & libet signacula 33. & 34. solvit q, & resolvit signata Prophetarum. De utrifice Testamento codem auctore philosophatur, quem vocant Hieronymus hic eodem pacto. Bernardus r, *r Ser. de ver declarat femel Deum legal, querens tempore, & una, his Abbas, su nec interpolat, sed continua & perpetua locutione peccatorum invitata, revocata ad cor, ex cordis errore redarguit, quia ibi habebat ipse, ibique loquitor, quemadmodum alibi, dixit dixisse tempore generationis 1. ps. 94. 2. & 2. c. Heb. 5. 9. de. 20. 15.*

Quippeversus gradus viti, consilis femel. Quod valeat proterea potest ibi & alibi, idem ac saepe, in cui proximus erat, quod errantem corde.

Duo has auditis. Jam exponit quomodo ali vocem Hebreorum veritas b, & sub Hieronymi nomine commenator, ova neeat prioribus, *femel locutus est DEUS duo*, Verus Hieron. in Efaiam, quod *femel locutus dicitur Deus*, exponit de eo quod loquitur, quia potestas Domini, & *femel* sicut, hae rationes, i.e. obstante immobilem incommunabiliusque locationem, & *femel* dictum sicut de DEO posse, quia loquitur sicut non incommunabiliter omnia: quia futura sunt, & quae ipse facturus est. Victorinus commentator in Apocal. jam prior expulerat *femel locutus est*, quoniam decretus ab initio quod futurum est quod pote Etaia, duo numerorum, quorum tamen singula p. 51. 19. p. Ser. 36. 18. parvus.

*Refert Genebrardus allegoricum Rabbinorum hujus loci sententia, de *unum locutus est Deus, & bis ille audiuitus est deo loquens, audiuit autem audibus*: quia una Scriptura duos delineat lensus: *unum preceptum continet mysteria spiritualia; interius & occultus aliud quid latet sub exteriore littera cortice*. Menyanus Euthymius expunctionis, quod communitate Dei qui auditor tentativa, simul audiuitus ejusdem foliorum communicationis: quia ita communiat, ut mutato delinquntis proposito, nullus amplius relinquatur minus locus.*

Augustinus i, quem Cassiodorus, & qui Russinus dicitur, & alii imitantur, nec non Bernardus, recurrunt ad productum ab extero verbum unum contubstantiale Patrum, in quo verbo simul sunt omnia, & ex quo non nullum duo, que David commemorat, sed univerita qua facta sunt, audiui possint. Quo sapientior quis, hoc plus paucioribus verbis exprimit, & mentali, & vocali: & superior Angelus paucioribus egit, speciesbus, intelligitur simplicius: prouide simplicissimum in tantum intelligentia DEO, & discutit notionalem unico verbo a Patre. Paulus alterum idem l, accipit de DEI filio propter incarnationem quod sit *femel locutus*: & hunc duo audiuntur: quia Verbum, inquit, intrangerebile, procedens de corde Patris, iuicet carnem ut iesu homo ex utero matris: venit & manefit, ad nos venit: a Patre non recepit. Item: Ecce per hoc quod *femel locutus est DEUS*, surrexit omnis fabrica multa: per hoc quod secundum bonum, factus est pax nostra, ut solvetur inimicitias in carne nostra. Videtur Hilarius illum ipsum duarum personarum Patris & Fili hi agnoscere mysterium: dicens, in DEO Patre significatur: *Filiu, & hanc fidem inicatacum primis Plalini verbis, quibus DEO fuddenam dicitur animam David suam, quia ab ipso est salutare eius: atque ita *femel* Deo loquente, duo intellectus esse, & audire: quemadmodum ibi, *Pater m, manifestavit nomen tuum hominibus*, & quum Paulus n, *unum scriptum Deum, unumque Dominum & in DEO nimirum Patre, Dominum, nemepe filius & Deus significatus in Domino, h.e. Pater in Filio*; denique hoc sibi velle, quoniam nunc dicitur: *post fons DEI est, & tibi Domine misericordia*.*

Præterea quod Hilarius quod Deo temel loquente auditur & sub annis sermonis significatio sunt cognita, necesse esse ut sibi sint conexa, innuit quod alii magis dixerit intelligunt, adeo multifariorum multipli regis utrumque valet. Postulatum istam & omnipotenti

etiam DEI, prius monui Hieronymum s, sentire p. 2. Apost: non habet haec vim, secundum, in Scriptura, quod in duobus quae hic mox subjiciuntur: alios Patrem, apud alios auctores habeat. Ad hanc indicatae particula DEI nomine intelligere, sicut filium Christum per nomen Domini: velle autem portationem speciarium nunc ut est vindix, ac judicium de peccatoribus exercet, tamquam iuxta in Scripturis, praeterea Plaliorum, nedit misericordia toller. Factis id etiam Bernardus, qui tamen adhuc e, accommodat ad potentiam & misericordiam Christi morientis propter delicta nostra, & resurgentem proper justificationem nostram *, & accedentes ad protectionem nostram, & mittentes Spiritum ad coniunctionem nostram, & quandoque redditum ad coniunctionem nostram a ita in more attendatur misericordia, potentia in relutacione: utraque in singulari reliquiis. Sed ne lepros repaterat quod iam aliquoties de potentia sive judicio ac veritate, & de DEI misericordia dictum est; his diutibus ait Augustinus hoc loco continetur prope omnes Scripturas, propter huc duo Prophetas, propter huc duo Patriarchas, propter huc duo legum, propter huc ipsum Dominum nostrum Iesum Christum, propter huc Apostolos, propter huc Annuntiationem omnium & celebrationem verbi DEI in Ecclesiæ celo. Hanc possimus afferto eis similitudinem lapidis sapientie & sardonis, quam Joannes vidit inesse sedenti in celo de eis namque lapidis viriditas jacunda, prætentio misericordia spesi: robur ad ignes color arditi designar Judicis teveritatem. Credo priorem locum in Scriptura misericordia quia reveratur maximè in iudicis tempore vindicta severitas: tamen hoc loco possit p. 2. accedere, quia quod ea utratus Deus contra hostes nostros, pertinet ad misericordiam erga nos. Tandem colligimus cum auctore operis hypognostico, DEO dicere nos non debet interrogando, quia ex voluntate tua est tremendum, si voluntatis tua, quia potest DEO est, & tibi Domine misericordia; quia quisdam quod vult potest: & curvata misericordia.

Et tibi Domine misericordia. Nihil hic sicut scire secundum, nisi quod per personam mutationem ex tercia in secundum in textu Hebrewum sumitur hinc novi versus principium: quod in duabus alius Plaliteris est à proxime precedentibus verbis, in quibus iste locutus est: *hunc dicitur, &c. inclusivè inquit ad, audiens Iesum Graecum, tibi, sed tua, est ob, non es*. Vim habet apostrophe ad indicandum effectum erga Deum, de quo hacenus in tercia persona fieri solet: & maxime si Dominus nomen de DEO incarnato Christo interpretem, ut antea monimus placere nonnullis. *Et in circuitu sedis a Joanne viii. 3, misericordia Dei & Christi est, quippe quum illa finum reconciliacionis sit b.* Color triplex, viridis, ruber, erubescens, denotat amplitudinem misericordie, corporis, animalium, spiritum nostrum: in legi triplici nature, i.e. scripta, evangelica; secundum bona naturalia, humana, divina; quantum ad prædestinationem, justificationem, glorificationem. Duplex item velut materia ligni & aquæ inquit Baptismum spiritus & aquæ, præcedens diluvium, & confagrationem futuram: sed prædominatur aqua, i.e. misericordia.

Quia tu redes unicuique iustitia operis. Nihil reperi quod sit Hebreus opus numero singulari מִלְחָמָה. Similiter alibi tententia /, verbis aut iudeo aetatis: nec dissimila Plato in Phaidone, & co. de Republica, licet fibulose ac ethice. Domino CHRISTO traditum ethico iudicium, quia filius hominis est k, similis nobis & propter nos hominum, tantaque misericordia uias. Non licet tibi, ait Balduinus homilia, dicere in die iudicij, non noveram bonum. Proferten tibi propria tua frater sufficiens item boni & mali distinctionem habentes, nam corporis pondera libri momentis examinamus: que vero in vita eligenda sunt, liberu animi & iudicio discernimus. Quod etiam frater nominavit, propterea quod aequaliter momentum ad utramque partem capere potest. Hoc uelut ille. Dicimus hinc & liberum in nobis esse arbitrium, & operibus nostris reddi non possem tamquam, sed etiam vitam eternam, ac fallum esse omnia etiam justorum opera esse peccata. Non reddit DEUS operibus, ut Hæretici colunt, quia tandem indicent fidem: nam præterquam quod ipsi credere vocetur opus Dei, cur ad fidem restraining quod universi asservit de operibus? neque satisfactione qui respondent, reddit premium secundum opera, non quia propter illa redditur, sed

PSALMUS SEXAGESIMUS SECUNDUS.

Psalmus David.

- Quam esset in deserto Idumæa.
- D eus Deus meus ad te de luce vigilo. Sicut in te anima mea, quā multipliciter caro mea.
- In terra deserta, & in via, & in aquosa: sic in sancto apparuit tibi, ut videberis virtutem tuam, & gloriam tuam.
- Quoniam melius est misericordia tua supervitas: labia mea laudabant te.
- Sic benedic me in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas.
- Sicut adipe & pinguedine replieatur anima mea: & labii exultationis laudabit os meum.
- Si memor fuisti super stratum meum, in matutinis meditabor in te: Quia fuisti adjutor meus.
- Et in velamento alarum tuarum exultabo, & adhæsi anima mea post te: me suscepit dextera tua.
- Ipsi vero in vanum quæserunt animam meam, introibunt in inferiora terra: i Tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.
- Rex vero letabitur in DEO, laudabunt omnes qui urant in eo: quia obstructum est os loquuntum iniqua.